

★ Bezoekers van de open dag schuifelen langs kweekbassins van OVB.

Open dag Lelystad

LELYSTAD - Als gevolg van de Aalscholverproblemen op de viskwekerij Lelystad neemt de Organisatie ter verbetering van de Binnenvisserij (OVB) de helft van het totale viskweekvijver oppervlak uit productie. In totaal zal 96 hectare vijver worden drooggelegd. Na 5 jaar experimenteren met diverse afschrikmethoden blijkt het niet mogelijk de ongeveer 25000 Aalscholvers die het grootste gedeelte van het jaar verblijven in het nabij gelegen natuurgebied de Oostvaardersplassen te beletten dat zij enorme hoeveelheden vis (men spreekt van duizenden kilo's) verschalken uit de visvijvers aan de Karperweg in Lelystad. In de nog resterende vijvers zal nu een intensievere visteelt worden toegepast. Verder heeft de OVB een proces aangespannen tegen de Staat der Nederlanden. Zij vindt dat deze verantwoordelijk is voor de schade omdat de vogels gehuisvest zijn in het natuurgebied de Oostvaardersplassen. De beheerder van dit gebied is de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders.

Zoals bekend veroorzaken aalscholvers uit de Oostvaardersplassen sinds enige jaren een voor de OVB onaanvaardbare schade aan de visproductie op de OVB-kwekerij in Lelystad. Ter beperking van deze schade

heeft de OVB veel tijd en moeite besteed aan het vinden van succesvolle afschrikmethoden voor de aalscholvers. Deze experimenten werden begeleid door een begeleidingscommissie, waarin de Inspectie Na-

tuurbehoud van het Staatsbosbeheer, de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) en de OVB waren vertegenwoordigd, alsmede Prof. Dr. W.H. van Dobben als onafhankelijk aalscholverdeskundige. Al in 1982 concludeerde de begeleidingscommissie dat het niet eenvoudig is om aalscholvers te verjagen als die zich eenmaal op de visvijvers bevinden. "We hebben letterlijk van alles geprobeerd. We hebben lijnen gespannen over de visvijvers zodat de aalscholvers als zij zich dik gegeten hebben aan de vis tijdens het opstijgen tegen de draden zouden aanvliegen, we hebben echte en namaak roofvogels in het gebied ingezet. We hebben helicopters gebruikt om de vogels te verjagen. Voorts hebben we angstkreten uit grote luidsprekers laten horen en het laatste jaar hebben we ultra sonore geluiden geproduceerd die de vogels pijn in de oren deden. Niets hielp echter. De vogel was na enkele maanden gewend aan de nieuwe afschrikmethode en ging weer rustig zijn gang. We zijn nu vleugellam," aldus Drs. R.G. Riemens, hoofd van de afdeling Pootvisproductie van de OVB.

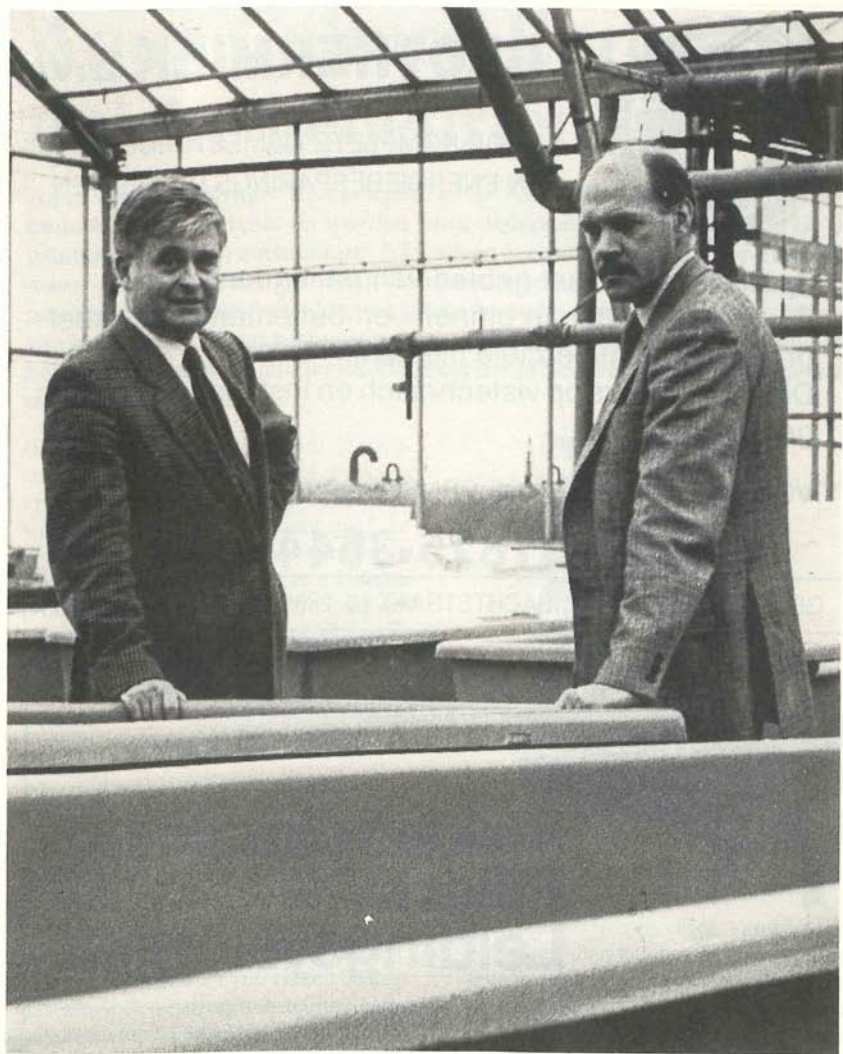
"We zijn door de omstandigheden gedwongen 96 hectare vijver droog te leggen. Er bestaat geen enkele mogelijkheid om met de aalscholvers nog vis te kweken. Voortdurend hebben we gehoopt dat we de methode gevonden zouden hebben om de aalscholver voorgoed van ons terrein te verjagen. Echter telkens weer zagen we ze in groepen van honderden tegelijk in de vijvers duiken en ze vissen meenemen," zo vult ir. F.H. Kolb, hoofd voorlichting en adjunct directeur van de organisatie ter verbetering van de Binnenvisserij aan. "We kennen de aalscholver goed. Maanden achtereen hebben we 24 uur per dag tellingen en onderzoeken verricht. We zijn nu zelfs aalscholver experts. Een aalscholver eet per dag een halve kilogram vis op. In de Oostvaardersplassen bevinden zich ongeveer 5000 nesten. Als je rekent dat gemiddeld 5 bewonders per nest zijn,

dan eten jaarlijks duizenden aalscholvers uit de vijvers. De schadepost die hierdoor ontstaat is voor ons te groot."

Hoeveel de schade exact is kunnen Riemens en Kolb niet in cijfers aangeven. Wel stellen zij dat er niet alleen directe schade ontstaat door de aalscholvers, maar dat de indirecte schade aan de visstand nog ettelijke malen groter is. Vissen vertonen stresssituaties. De groei blijft achter en ze gaan zich in de vijvers anders gedragen door de telkens overscherende aalscholvers. Uit pure angst leven de vissen alleen nog maar aan de kanten van de vijvers, terwijl het de bedoeling is dat ze de totale vijver evenwichtig afgrazen. "Tot op de dag van vandaag bestaat er geen effectieve afschrik methode. De aalscholver hebben zich steeds aangepast. Doordat het een beschermde vogel is, is hun totale aantal dusdanig toegenomen, dat ze eigenlijk niet meer de status beschermde vogel verdienen. Het is nu eerder een kwaal geworden. Op dit moment is dan ook de vraag aan de orde, wie verantwoordelijk is voor de schade die wij elke dag leiden," aldus Riemens.

Over de intensieve visteelt in de nog resterende vijvers is de OVB nog redelijk optimistisch gestemd. Men kan de toekomst echter niet overzien, zo stelt men. Het is heel goed mogelijk dat na verloop van jaren de enige nog resterend conclusie is dat alle visvijvers maar drooggelegd moeten worden. Immers vijf jaar geleden werd de OVB uitgelachen toen men voor het eerst van een aalscholver probleem sprak. Nu, na alle pogingen om de vogels te verjagen, blijkt dat door de beschermde status van een vogel de bedrijfsvoering van de OVB bedreigd wordt is het tijd dat hier ingegrepen wordt.

"We vinden dat de aalscholverkolonie doelgericht beheerd moet worden nu duidelijk is dat de aalscholver als soort in zijn voortbestaan in het geheel niet meer bedreigd wordt. Tevens moet de OVB finan-

★ Riemens (r) en Kolb in OVB-gebouw.

cieel schadeloos gesteld worden. We zijn een nationale organisatie. Als men meent dat de aalscholver voorrang moet hebben boven alles dan moeten wij schadevergoeding krijgen. Bij ons is de grens van onze kunnen bereikt. Het tijdstip is nu rijp om

handelend op te treden, aldus Kolb tot slot.

Op de bodem van de drooggevallen vijvers zal bij wijze van proef aardappels gepoot. Ook worden er gerst en tarwe als proef ingezaaid.